

EZT A SZELVÉNYT A LAP BELSEJÉBEN FELSOROLT KÉRESKEDŐK

LEI 5 LEI

ÉRTEKBEŰ, A VÁSÁROLT ÖSSZEGET SZÁZALEKIG KÉSZPÉNZFIZETÉS GYANÁNT FOGADJÁK EL

Ex a szelvény érvényes Jan.12-ig.

Chanukka Erdélyben

A zsidó nemzeti reneszánsz napjaiban új jelentőséget nyert az avatás ünnepe. A Makkabeusok harcai a 8 napig tartó olaj csodás története a magáraébredő erdélyi zsidóságban is méltó visszhangra talált. Alant folytatjuk a Chanukka emlékének szentelt ünnepségekről írott beszámolóinkat.

Szatmáron

a Barisszia- és Aviva szervezetekbe tömörült zsidó ifjúság rendszert igen sikerült Chanukka ünnepélyt. Ez estély kimagasló eseménye Gisskalay János ünnepi prólógusa volt. Dr. Schwartz Lajos rövid beszéde után Goldstein Fülöp, a Barisszia reorionja ösmertette a chanukka jelentőségét. A nivós programon szavalatok, zene és táncszámok szerepeltek. Igen kedves pontja volt a műsornak nyolc lélekardás hóféhérruhában öltözött kislány szereplése, akik egy mécesst tartottak kezükben, amelyeket egy kilencedik társnájuk gyújtott meg sorban a Chanukka szimbolizálására. A műsort tánc követte.

Tasnádon

a zsidó Nőegylet emlékezett meg sikerült ünnepség keretében a Chanukáról. A műsoron Szenes Bélának a Gazdag lány című háromfelvonásos vigjátéka szerepelt, amelynek főszerepeit Haupt Margit, Keller Manci, Neuman Boriska, Somogyi Erzsike, Goldberger Annuska, Miskovits Erzsike, Merza István, Bölöni Béla, Szongot József, Sále Lajos, László Károly, Nyika Imre, Kulcsár János, Fischer Médike és Salamon Magda alakították. Az estély megrendezése a Nőegylet fáradságtalan agilis elnöknője, dr. Fischer Lajosné érdeme.

Gyulaféheváron

a Somér-Gánd rendezett igen jól sikerült Chanukka ünnepélyt. A programon Rosenberg Vilmos szavalata, Ostfeld Berta prólógja és a „Menora“ című szindarab szerepeltek, amelyben Schlasinger Ernő, Kupfer Janka, Tammer Max, Treiter Imre, Tischler Lujza, Farkas Gizi szerepeltek. Az ünnepély megrendezése Ritter Sándor és Rosenberg Jenő zómérparancsnok érdeme.

Brassóban

Az árvaház-utcai hitközségi tanácsteremben már rég nem gyűlt össze olyan nagyszámu és előkelő közönség, mint hedden este az Aviva Rachel által példás rendezésben megtartott Chanukka-ünnepélyen. A termet szorongásig megtöltö a közönség melegen

Használja fel az alkalmat!

Dorma

kötszővőgyár gyári lerakata Cal. Reg. Ferd. 3. (v. Wesselényi-u.)

Megkezdte a karácsonyi elárusítást mélyen leszállított gyári áron!

- Tiszta gyapju mellénylei 300
- ” ” lélekmelegítő .. 180
- ” ” gyermek svetter 140
- ” selyem nyaksál 140
- Selyem harisnyák 140

Harisnyák, keztyűk, trikóárak eredeti gyári áron.

ünneplte a derék Aviva lányokat. A Hatikvah után Stammerl főként ünnepi gyertyagyújtása következett, a kórus közreműködésével. Ezután Sugár Böske mondott eleven, jóstilusu prólógot. Hillmann Stefi egy Gisskalay-verssel ért el nagy sikert. Winkler Rella ros-haviva tartotta a Chanukka jelentőségét méltató ünnepi beszédet, jól felépített, gondos és tartalmas előadásban. Fruchter Manci egy jiddis dalt énekelt megszokott rutinirozottságával. Gross Roizele egy Csernicovszky verset interpretált nagy hatással. Klein Szilvi műkedvelő meghaladó készséggel adta elő Kies Arnold Chanukka versét. A műsort Obrát Gizi

Az általános szénhiány miatt üzembeszüntetés veszélye fenyegeti az erdélyi gyárakat

A vagonhiány és a rossz kocsibeosztás a szénbányák termelésük felét sem tudják érlekesíteni

(Cluj Kolozevár, december 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szénárak általános lanyhulása és nagyobb mértékben várható visszaesése ellenére, az erdélyi és bányai iparvállalatok komolyan érezhető szénhiányról panaszkodnak. A szénhiány eládsorban az iparilag fejlettebb Bányában volt észrevehető, ahol az iparvállalatok azonban, mint ahogy az Uj Kelet néhány nappal ezelőtt megírta, gyorsan segítettek magukon. A kormány hozzájárulásával ugyanis a temesvári gyárak huzonót külföldi kocsit vettek bérbe, amelyet Petrozsény és Temesvár között kizárólag szénzállításra állítottak be. Erdély többi részeiben azonban, ahol az iparvállalatok szétszórtnak vannak, a kérdés megoldása nem ilyen egyszerű és ezért a gyárak egyre súlyosabban érzik a termelésüket fenyegető veszedelem előszelét.

A szénhiány oka semmiesetre sem a termelés elégtelen voltában kereshető, hiszen a szénbányák nagy fölösleggel rendelkeznek,

mert termelésüknek ötven százalékát sem tudják elhelyezni és legtöbb helyen nagymennyiségű szén van pusztulásra kárhóztatva. A gyáraknál tapasztalható szénhiány oka az, hogy a CFR képtelen a szállítások pontosságát biztosítani. Egyfelől azért, mert nincs elegendő vagon, másfelől pedig a rendelkezésre álló kocsikat, a mai protekós rendszer következtében, csak egyes vállalatok tudják megszerezni, amelyek aztán hetekig hevertetik a kocsikat és nem tudják megrakni.

Ez a helyzet a szénbányákat és a szénmel dolgozó iparvállalatokat erőlyen intervencióra kényszerítette, ami az UGIR közvetítésével részlegesen eredménytel is járt.

A vasut megengedte, hogy kölcsönödj el lenében az erdélyi bányák MÁV-kocsikat is igénybe vehessenek szénzállításra.

Ez az eredmény azonban nem kielégítő, mert a magyar kocsikat csak a határozatlan fizetőidők hi felhasználni. Messzebb fekvő vidékre ugyanis a kölcsönödj negyon drága, amennyiben a kocsiszállítási, szénmel való megrakása, valamint a kifutított vagonnak exportáruval való megrakása és visszaküldése több időt igényel, mint tizenhat napot, amelyen felül pedig a vállalatok már nem vehetik igénybe az ország tarifát. De a magyar kocsik határozatlan használata sem megfelelő megoldás, mert ezen a vidéken nincsenek olyan szénbányák, amelyek ipari célakra alkalmas megfelelő kapacitást termelhetnek.

A generális bij az, hogy a vagonok helyes elosztása és gyors szállítása nem talált megfelelő megoldás. Tudvalóvo ugyanis, hogy a szénbányák is ugyanevett kvóta alapon kapnak vasuti kocsit, ami azt jelenti, hogy évente egy szeri kiszállításal

egy CFR-bizottság felvételezi a bányák kapacitását, amelyet azonban a vagonok kiosztásánál csak huszszázalékosan honorálnak.

Megfelső zakambersz hiányban a felvételezés sem megfelelő és bár egyetlen bányák sem kapják meg a szükséges vagonmennyiséget, mégis az egyes vállalatok között nagy eltérések törőnek. Es szokot a kocsikat, amelyeket nagy

Emelkedni fog a lei és e miatt már most leszálltam az árákkal és ezenkívül minden 777 lejen felüli vásárlásnál egy valódi női táskát adok ajándékba. „SIPOS“, Cluj, Regele Ferdinand-ut 8 sz.

öletes zárbeszéde fejezte be. Ezután nagyszabásu tenderlijáték vette kezdetét, melyben a szerencs mindvégig a Keren Kajemetnek kedvesit.

nehézen mégis megkapnak a bányák, a nehékes dirigálós és mosdonyhiány miatt sem lehet kifizetni. Ennek tulajdonítható, hogy az iparvállalatok ma ugyancsak napról-napra ének és az egyre jobban érezhető szénhiány miatt állandóan az üzembeszüntetés veszélye fenyegeti őket.

Karácsony

és újév minden kívánsága teljesül, ha cipőszükségletét cégemnél szerzi be. — Figyelje meg előnyös áraitam!

Női estélyi cipők

- Brookat spanglis..... Lei 495
- ” ” uolsó divat szerint 595
- Fekete és szines felselyem, spanglis 395
- Fekete bársony 395

Női utcai cipők

- Barna box, spanglis 595
- Különböző divatszinekből, legutolsó divat szerint 645

Női magas fűzős

- Fekete és barna boxbőr, tartós kivitelben 349
- Chevette cugos (id. hölgyeknek) .. 495
- Boxbőrből cugos ” ” .. 595

Férfi egész cipők

- Cheveaux fűzős nagyobb számokban 450
- Boxbőrből 550
- Barna vadászcipő, korbélés, duplatalppal..... 695

Téli posztó csizma és cipő

- Férfi halina csizma, barna tehénbőrből, magasan bürözve, dupla talppal, korkbetét 1125
- Női posztó, magas csattos, bőrtalppal, vastag filotalp betéttel..... 425
- Női posztó cipő, Chevette bőrbetéttel 475
- Női posztó cipő, Boxbetéttel..... 525

Gyermek-, leány- és fiucipők

- Fekete vagy barna boxbőrből 25/28 360
- 29/34 450
- 35/38 540

Ró és sárcipők

nagyon olcsón kerülnek eladásra.

Vidéki megrendeléseket utánvét miatt franco (bérmentve) szállítok.

„ERNO“ Cipőárház CLUJ, Regele Ferd. 22. (volt Wesselényi Miklós-utca)

Hirdessen az Uj Keletben

(Cluj Kolozevár) tudósítójától kolozevári mében meg dr. I beszédet a ülést a Ker dr. Balasz Olshwang B. Karpint átsző t bev mennyire földje e. H — ugymon lelhi krízise és önmagun

D. Ols Végzetlen jellegzetess nom szatir lélegzettel

— A z elöadást — m's szines elgondo áro mélyen els magukról, franc ák, vajjon ezek magytor vették fel

Majd rá ami az asz golja és m elint ein V nagy liriku előti övvel amikor teh nem saját övön száz egyazon t érezte a z mrt zárt é kulturáján küllő érvén nek belő l kébe a kiel van az az keség, ami mestáruvá pelték ok osod, híz kel érezték

Ezután A g ü ölet szentizmus böv népos a gyálólköz zsidósággal böi tápiálk éreztéből. I nép maga vagy szelle H's megkér a többi né ban, tag-dó hasznára le csak ektor számra te népcsoport viszonyba kobbkvt és tot a művé németnek németnek t kor a zsidó banne. H á egész szabó mántosizok hiába adna a zsidóság zaidósága e kárdhet ere ban a zsidó ára van a

Dr. Olschwanger előadása a kolozsvári kereskedelmi kamarában

Asszimiláció, antiszemizmus, cionizmus

(Cluj Kolozsvár, december 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Csütörtök este kilenc órakor a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében nagy és előkelő közönség előtt tartotta meg dr. Immanuel Olschwanger negyhatású beszédét a zsidó országépítés problémáiról. Az ülést a Keren H. jjeszód kuratóriumának elnöke, dr. Balsz: Eadre nyitotta meg, üdvözölve dr. Olschwangert és a berlini központ küldöttjét B. Karpint, aki lendületes, bibliai idézetekkel átszótt bevezető beszédében rámutatott, hogy mennyire joga van a zsidóságnak Palesztina földjére. Ha most krisi van Erec Jiszráélben, — ugymond — az a diaszpóra zsidóságnak lelki krisise. Nem áldoztuk eléggé az országért és önmagunk megnemesüléséért.

Dr. Olschwanger beszé

Dr. Olschwanger állott föl ezúttal szólására. Végzetlenül finom jelenség, a kulturális minden jellegzettségével. Okosan kiegyensúlyozott, finom szatírával átszótt beszédét visszatartott lélegzettel figyelte a publikum.

— A zsidó problémák iránt — így kezdte előadását — minden ország zsidóságnak más más színezetű elgondolása van és ezekből az elgondolásokból fakadnak az asszimilációnak mélyen elismerő farságai. Azt vallják magukról, hogy zsidó vallású németek, vagy franciák, vagy akár magyarok. De kérdem, vajjon ezek a franciák és németek vagy akár magyarok mikor, milyen történelmi időpontban vették fel a zsidó vallást?

Majd rámutatott arra a kétfős hazugságra, ami az asszimilációtól telített lelkeket megrongolja és megáldozza. Idéztes Heine-nak „Ich hatte einst ein Vaterland“ című versét, amely a nagy lírikus meghasonlalt fájdalommal hálta előtti önvallomása, hogy hamis életben járt, amikor tehetségét, isen áldását más nép és nem saját nemzete szolgálatába állította. Még öven-száz év előtt minden ország zsidósága egyazon társadalmi képletet mutatott. Nem ezette a zsidó egyén a gátlót, úgy mint most, mert zárt és harmonikus életet élt és a saját kulturáján fűtette lelkét. Az emancipáció a külső érzékenységre fel adotta a zsidót, aki- nek belső lelkiállása sokat vesztett, mert a lel- kébe a kielégületlenség fájdalmát plantálta. Hol van az az erkölcsi komolyság, hol az a büsz- keség, ami apáinkat profeták és királyok esz- matériájává avatták! Milyen más módon ünne- pelték őket a Makkabeusokat, miat mi! Nem esodt, hiszen minden idegszállunkkal a hőshé- kel érezték.

Az antiszemizmus lényege

Ezután áttért az antiszemizmus lényegére. A gyűlölet még nem határozta meg az anti- szemizmus lényegét — mondotta. Két külnö- böző népcsoport között állandóan észrevehető a gyűlölködés kisebb-nagyobb mérvű. Ami a zsidósággal szemben jelentkezik, az más érzel- méi táplálkozik, a tisztületlenség és megvetés érzéséből. És mivel követelhet tisztületet egy nép maga számára? Azzal, ha anyagiakban, vagy szellemiekben használ a többi népnek. Ha megkérdézzük önmagunktól, használunk-e a többi népnek mal társadalmi struktúránk- ban, tegedó választ kell adnunk. A zsidó egyén hasznára lehet saját országának, de a zsidó nép csak akkor szerzi meg azt a helyet, amely számára tekintélyt biztosít, ha mint önálló népcsoport tud materiális és szellemi csere- viszonyba lépni a világ nemzetivel. Anto- kobkty és Glycersteint, Izraelst és Reichard- tot a művészetben oroszok és lengyelnek és németnek rubrikálják, a tudományban Einstein németnek tisztelik, de ha t-madni akadják, ak- kor a zsidó, a tekintélytelen fejtámadják benne. Hiába zsidó Amerikában majdnem az egész szabó ipar, hiába majdnem minden gyá- mántosizáló munkás Amsterdamban zsidó, hiába adnak szellemi kincseket sok országban, a zsidóság mint nép nem számít. A diaszpóra zsidósága a megvetéssel szemben csak akkor kárdhat eredménnyel, ha országa van, amely- ben a zsidó nép olyan produktív, amivel hasz- nára van a kultúrillágnak.

Nem lehet a multira hivatkozva mellett dön- getni: ime, mi egy történelmi nagymultu nép lezármazottjai vagyunk! Mi zsidók a világnak az erkölcsiök. A könyvek könyve a Biblia — mondjuk — a mi teremtésünk és ezért követel- jük magunknak a megbecsülést. Ez nem lehet indoka az elf-jia követeléseknek, annál kevésbé, minthogy a zsidók a B-bilit nem is értik a maga mélységében. Most, a mai időkben kell megmutatnunk, hogy hasznára lehetünk, mint zsepegyes is az emberiségnek.

Csak örökölt kultúra adhat lelki erőt, nem pedig kölc örvett műveltség, amely soha for- rás nem lehet a szív és gondolat örök frisse- ségének. Coda-e, ha a zsidók olykor dialkusan viselkednek minden kultúrterékkel szemben? Nincs honnan vegyék a mások kulturája iránti megbecsülést, ha a sajátjukat nem ismerik! És követeljük a kultúrát a maga sokrétűségében, nemcsak az ima áhitetében. Az élet mind- n

A Consiliul permanent elnöke nyilatkozik a Tarbut nyilvánossági jogáról

Jannártól júniusig letárgyalják az összes nyilvános jog iránti kéréseket. A Consiliul permanent azzal vádolja az iskolafentartókat, hogy hanyag- ságból nem nyújtják be a szükséges iratokat

(Bucuresti-Bukarest, december 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A közoktatásügyi miniszte- riumban működő Consiliul permanent határoza- tára hivatkozva, Nae Dumurescu tudvalevőleg leiratot küldött a kolozsvári Tarbut zsidó liceum igazgatóságának, melyben arról ér es i, hogy a Consiliul permanent átvizsgálva a Tarbut ok- mányait, visszautasította a nyilvánossági jog iránti kérését.

Válassz — egy régi felebbezésre

A hír nagy konsternác ós keltett. Az aggo- dalom annál is inkább nagy volt, mert most várnak elintézésre az összes erdélyi iskolák ügyei, melyek, mint az már ismeretes, az Anghe- lescu-törvény alapján újból kellett kérjék a nyilvánossági jogot. Az aggodalom szerencsére nem volt indokolt. A Tarbutra vonatkozó dön- tés, amint azt már az Uj Kelet jel-ntette, nem az Anghelescu törvény előirta okmányokra, ha- nem még a liberális uralom id jében az iskola nyilvánossági jogának megvonása ellen besdöt- felebbezésre vonatkozik.

Még nem döntött a Consiliul permanent

Hogy a kérdésre teljesen világosságot derít- sünk, telkerestük a Consiliul permanent vezet- igazgatóját, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Magam is csodálkozással olvastam a la- pok híradását a Tarbut kérésének elutasításáról. Csodálkoztam, mert mi még egyetlen iskolának a kérését sem vettük tárgyalás alá. Azonnal láttam, hogy tévedésről van szó. U ana járva a dolognak, megállapítottam, hogy a Tarbut most kapta kézhez még az elmaradt kormány idej-b-n hozott határozatot, amit a Tarbut ama feleb- bezése ellen hozott a Consiliul permanent, amelyben a nyilvánossági jog megvonása elleni felebbezést jelentette be az iskola vezetője. A Consiliul permanent csak az adatok komoly áttanulmányozása után hozza meg a határozat- tait és éppen ezért még nem is kérdezte meg az Anghelescu-törvény előirt kérények tárgya- lását. Nem kérdezte meg, mert először teljesen el kell készítenünk minden egyes iskola dossz-áját és ezt pedig az iskolafentartók hallatlan ha- nyagságra miatt nem fejezhetjük be.

Az iskolafentartók nem küldik be az okmányokat

— Hiába táviratoznak, írunk az iskolafen- tartóknak, a hiányzó okmányokat nem küldik be. A törvény ugyanis tudval-völég egy csomó dokumentum bosterjesztésére kötelezi az iskolá- kat, de ezek, különösen a nagyváradi katolikus és a nagyszabeni luteránus püspökség hatásköre alá tartozó iskolák, alig küldtek be valamit a szükségesletek közül. A nagyszabeni püspökség egyenesen cinikusan viselkedik és megette már azt is, hogy egyes iskolákra vonatkozóan be- küldött egy 1914-beli iskola évvégi értesítőt, amelyben — szerinte — megvan az iskola alapításának és nyilvánossági jogának története.

— Mondanom se kell, hogy ezzel mennyire megnehiztük az iskola munkáját. Ezután is ké- rem tehát az iskolákat és az iskolafentartókat, hogy saját érdekükben mielőbb küldjék be okmányaikat, hogy megkezdte sük munkákat. Erre annál is inkább kérem őket, mert a Con- siliul januárban mindenre való tekintet nélkül megkezdí a kérvények tárgyalását és magukra vessenek az iskola hatóságok, ha hanyagságukért esetleg hátrány és kellemetlenségük származnék.

— A Consiliul egyébként hetenkint három- szor tart ülést: hétfőn, kedden és csütörtökön és ha a tárgyalásokat jól előkészítettük, felü- vizsgálásával júniusra feltétlenül végezni fogunk.

Lehetőleg okmányokat kér a minisztérium

— A magyar egyházak iskolaügyi bizott- sága éppen Bukarestben tartózkodik és így munkatársuk hozzájuk fordult a Consiliul permanent panaszat-ileteleg. A bizottság tagjai egyöntetűen azt a választ adták, hogy a mi- nisztérium lehetetlen okmányokat kíván az iskoláktól. Így többek közül kérnek egy ok- mányt arról is, hogy a tanárok még egyáltalán nem voltak fegyelmeleg, vagy más uton bü- nítve. Ezt pedig lehetetlen beszerezni. Egyéb- ként a delegáció tagjai tudomásul vették a Consiliul permanent vezetőinek kijelentését és miután hazautaztak, maguk is sürgetni fogják a kért és szükséges dokumentumok beküldését.

Melodion beszélőgép

a legjobb és legolcsóbb. Nagy raktár művész- és tánclemezekben.

I. TRISKA, Cluj, Str. Saguna 14.

Képviseletek egyes városok részére még átadhatók.

Hyperol

fertőtleníti, megvéd torok szájviztablettá
fájástól illatát, miot is kapható minden gyógyszerárban, drogue-
riában és illatszertárban.

megnyilvánulásban zsidó kulturát akarunk.

A szónok ezután rátért az ujjaépítés foko- zott szükségére és a meghatódottág szavaival vette védelmébe a chalucokat azokkal szemben, akik mindenben vallástalanságot és erkölcsi- lenséget szaglászának. Különösen az ifjusághoz appállt, hogy a galutban tegyen meg minden lehetőt a palesztinai krisi elűntetése érde- kében.

A beszédet percekig tartó tüntető tapsal és föllállással hehad kiáltásokkal honorálta a közönség.

december 11

és e miatt az árak- minden 777 ásnál egy dok aján- j, Regele

án nagyazabásu ben a szarencs) de esett.

intetés kat k felét

nyák, a nehé- miatt sem lehet ó, hogy az iper- ól-napra ének éshány mistt vezérlőye fanye-

ony

teljesül, ha gletét gyelje meg imat:

... Lei 495 szerint 593 spanglis 395 395

ök 595 egutolsó 645

zös- 349 knek)..... 495 595

ipök smokban 450 550 dupla- 695

izma 1125

..... 425 475 525

és fu- 360 450 540

eladásra. ket után- mentve)

ház CLUJ, Regele Ferd. Wesselényi utca)

SZABÓ IMRE: Kelet kapujában

A „messiás” hitehagyása és halála

Verhetetlennek tudta magát. Mert amikor szűkebb hazájába, Szmyrnába visszatért, az elűzött eretneket úgy fogadták, mint egy folszabadító fejedelmet. 1665-ben zsidó újévkor sofárok harsogása közben Sabbatai Cövit Messiássá kiáltották ki, aminek rendezésében nagy része volt Sabbatai befolyásos családjának, főleg Samuel Primónak, a „messiás” agilis és nagy szervező képességgel megáldott sógorának.

A rabbik és a tudósok kollegiuma átkot mondott Sabbataira. Akkor azonban minden hatalom a rajongóknál összpontosult és nem volt nehéz a tiltakozó tudósokat elnémítani. Tizenöt év előtt Sabbatainak kellett menekülnie, most ő üzte ki ellenfeleit Szmyrnából. És lassan behódoltak neki a tudósok is. Neves törvénytudósok, mint Chajim Benvenisti, a „Köneszet Hagdola” című mű szerzője, Isak Aboab és Benjamin Muszafia kiváló filozófusok nevük tekintélyével hirdették Sabbataiban a fölkelést zsidó uralkodót. Amszterdamban a héber nyomtató műhelyekben éjjel-nappal készültek a kabbalisztikus imakönyvek Sabbatai és Dávid király fára metszett képmásával és a templomokban a legelőkelőbb és tartásukban is tiszteletreméltó spanyol zsidók zeneszó mellett táncoltak. Londonban az a hír járta a zsidóagókban, hogy az északoktól vízeken megjelent egy árbococ hajó, amelynek vitorláit és köteleit hófehér selyemből voltak, matrózai héberül beszéltek és fehér selyemzslóján e fölirat ujjongott: „Jisrael tizenkét törzse”.

A hazavagyódás fakasztotta ezeket a képzelődéseket és a kor és minden idők legtárgyalogosabb gondolkozó filozófusa, Baruch Spinoza is annak a vélekedésének adott kifejezést, hogy a zsidók fejezetlen fölkeléssel, természetesen uton is visszaszerezhetik Sabbatai Cövi utján egykori országukat, Palesztinát.

Visszafoglalásra Sabbatai Cövi hatalmas táborából alig-alig gondolt valaki. Csodákkal odajutni, ez a bizsergető idegzsongás ulti meg a csontokat, az akarat inai azonban elpetyhüdtek. Szociális fölépítésében a zsidó nép két réteget ismert: a városokba zsufolt alkalmi egzisztenciák egymásból élő, gyökértelen napszamosait, tengődő, sok helyütt a célok szűkeblősége miatt szinte földalatti munkát végző kisiparosokat, kisárosokat, pénzváltókat, koldusokat. Másfelől — de ez a csoport elenyészően kicsiny volt — a nagykereskedők, a meggazdagodott szállítók és a tudósok rétege állott, de ez sem érezte lába alatt azt a biztonságot, ami meleg érzelmi szálakkal az országhoz kapcsolta volna. A fejedelem és a várur, a magisztrátus és a rablólovag ezeknek a pénzén hozta rendbe a lehető legönkényesebb módon anyagi zavarait.

Sabbatainak voltak ugyan emisszáriusai mindenfelé, ahol zsidók éltek, de nem volt szüksége rájuk. Mint futótűz úgy terjedt messiási híre és tekintélye. Annyira, hogy amikor a Zsidóország pusztulásának emlékére bevezetett egyik gyásznapot, tébét hónap tizedikét, ünneppé proklamálta, a zsidók jóval az ezt elrendelő irás megérkezése előtt mindenütt táncvigalmakkal örültek a „göulának”.

Am a nagy öröme ez az intézményesítés fölkelte a konstantinápolyi porta figyelmét a Sabbatai-rumliira, amivel eddig nem sokat törődtek és a szegénység farsangjának nézték. Most föleszméltek és a szultántól parancs jött a szmyrnai kádihoz, hogy Sabbatait azonnal hajóra ültessék és hozzák felelősségvönas okából haladéktalanul Konstantinápolyba.

Az asszony tanácsára Sabbatai fejedelmi pompával és nagy kísérettel indult a Boszporus felé. Azt hitte, a szultán előtt tekintélyt szerez, ha gazdagságát mutatja, azonban alighogy partra lépett, a fogadására kirendelt pasa a nagy tömeg szemeláttára arculütötte.

— Ime — szolt Sabbatai és odanyujtotta máéik arcfelét — ide is mérj egy ütést, effendim. Isten rendelése ez, az ő küldöttje vagy!

Ezrek torkából szakadt föl erre a jelenetre a tündető láma:

— Éljen a fölkelő király!

Muszafa vezér elé kísérték, de akkor már a mohamedánok is nagy rokonszenvvel beszéltek róla, úgy, hogy az idegen fejedelmeket megillető tiszteletadással fogadták. Törvényt ülni nem mertek fölötte, de szabadon sem bocsátották és először az adósok börtönébe helyezték, majd kivítették Abydos erődjébe, a Dardanellákra, a lehető legnagyobb mozgási szabadságot biztosítva neki és kíséretének ezen a helyen.

Sára tanácsára itt a peszach előtti napon istenáldozatot mutatott be, levágatott egy bárányt és azt mint ősidőkben az őrsországnak, biblikus szertartások közepette szűkebb körvezetéhez tartozó embereivel elfogyasztotta. És az asszony megmagyarázta neki, miért volt erre szükség:

— Ha majd a szultán megfenyíteni akarna téged, vagy kötél által akarna elpusztítani, hogy akkor mondhasd: ime én itt a diaszpórában alapítom meg Erec Jiszráélt és itt hozom vissza a proféták napjait.

Igy vagyon ez megírva egy spanyol-zsargon zsebkönyvben, amely néhány évtizeddel az események után mondotta el szájhagyományokra támaszkodva Sabbatai életét és kalandjait. És e könyvnek van egy figyelmet érdemlő része, amely naivul elmondja, miként folyt le 1666-ban két héttel ros hassanna napja előtt Sabbatainak a szultán előtti audienciája.

Mielőtt fölkeszült volna a császári kihallgatásra, — írja — tanácskozott Sárával, ama kéteshírű nővel, akit feleségül vett. Sára egyre csak arra figyelmeztette, vigyázzon, nehogy egyszer is elszólja magát! Nehogy mondja, őt az Ur azért választotta ki, hogy most vagy egykor elvigye Izrael gyermekeit az ő országukba, Palesztina szent földjére. Mindig csak mondja, ő Palesztinába csak azért ment és azért akar menni, hogy a szegényeket pénzzel segítse.

Béjőve pedig a szultán palotájába, már ott várakozék reá Küprüli nagyvezír egy Wann-nevű török törvénytudós, akit muftinak neveznek és Didon izlám vallására áttért zsidó orvos, a portánál nagyon kedvelt férfiú.

És ez utóbbi mondá Sabbatainak, félrehíván őt egy külön szobába.

Ha drága a magad élete, úgy ne féltsd azt, hiszen hited szerint odaát annál nagyobb fény jut osztályrészedül. Am itt szó vagyon arról, hogy úgy te, valamint mindazok, akik benned hívének, papok és az utca egyszerű emberei kardélre hányatnak, ha föl nem veszed a turbánt és át nem térsz Mohamed vallására.

Sabbatai elsápadt e szavakra.

— Inkább meghalok!

— Tudod-e fönt vállalni százezrek mártirhaláláért a felelősséget?

Sabbatai tévován nézett maga elé, majd azt a kívánságát fejezte ki, hogy szeretné e dolgot megtanácskozni Sárával. Erre adott neki három órai időt, de egy fél óra múlva már visszatért és amidőn a szultán elé került, nyugodt és jókedvű volt.

— Ki vagy te? — kérdé a szultán?

— Egyszerű chacham vagyok és az ur látnoki hatalommal ruházott föl, hogy hirdessem a zsidóknak proféciai idők eljöttét.

— Szóval vissza óhajtod vinni őket régi országukba, amely most egyik tartományja az én birodalmamnak.

— Vissza akartam és vissza vittem a népet a maga lelkéhez és istenéhez. De ott, ahol élnek, a nagy széjjelszóródottságban.

— Hiszen új rendet honosítottál meg! Eltörölted a szomorú emlékek böjtnapjait és ezekből örömnapokat csináltál!

— Többet is tettem. Visszaállítottam az áldozások rendjét, amit az Irások szerint csakis Izráél földjén lenne szabad megcelekedni. Én itt fogyasztottam el Abydos várában a peszachi áldozatot.

— Szóval neked nem kell Palesztina!

— Azok vallása sem kell nekem!

Hetyke és gyűlölködő szavakkal mondá ezt és hogy bizonyoságot tegyen, ledobta fővegét.

Didon, az orvos pedig intett az ajtónállónak, aki elhozta az előkészített turbánt és a zöld posztóból készített általvetőt, amiket Sabbatai magára öltött és így lett ő maga is hívője Mohamed vallásának.

Ha a párbeszéd nem is így folyt le, mindenképen jellemző azonban, hogy kijózanodása után a nép az asszonynak tulajdonította Sabbatai könnyed hitehagyását. Lehet, hogy közvetlenül nem folyt be az asszony a dolgok ilyen menetébe, de Sabbatai asszonyos passzivitása tette lehetővé mégis ezt a fordulást. Ha férfias, gerinces lett volna, ha a zsidó nép iránt érzeti szeretet égett volna a szívében, bizonyára ki tudta volna diplomáciai eszközökkel aknázni ezt a népszerűségét nemcsak a maga, hanem a Palesztinába vágyó zsidó tömegek javára. De — későbbi tevékenységéből derül ki — bizony köznapi karakter volt, aki ügye bukása után konokul és ostobán ragaszkodott tündő népszerűségéhez. Míg egyfelől ígéretet adott a portának a zsidók átmohamedánosítására, addig a még mindig megszállt zsidóhoz ment Drinápolyba és itt kihirdette husz pontból álló vallási alapelveit, amelyek központjában természetesen az ő halhatatlan személye áll.

A szultán udvarában ráuntak és kitétek Albániába. Sára akkor már meghalt és nem volt protektora, akivel e határozatot megmáltíhatta volna. 1676-ban halt meg egészen elhagyatva, Jom Kippur napján, Dulcignóban.

Akik hittek benne — Szalonikiben volt legtöbb ilyen — különös jelnek tekintették, hogy böjtnapon jött a világra és böjtnapon hagyta el a világot.

És vallási rendszerbe foglalták Sabbatai élete „művét” és felekezetet alkottak. Ma Szalonikiben három részre tagozódott községe áll fenn e szektáriusoknak.

Nagy ellenállóképesség!

Kitűnő fényhatás!

Biztos árammegtakarítás!

Felhívjuk b. olvasóink figyelmét az újonnan forgalomba került Tunggram —D— izzólámpára. Az új Tunggram —D— lámpa egyesíti magában a lámpagyártás technikaijának összes vívmányait. Az izzólámpa lényeges javításával és speciális elhelyezésével az új tekercest — spirálizzólámpa — fonalu izzólámpa árammegtakarítás mellett egyenletes elosztású, tiszta fehér fényvel ég és rázkódtatásoknak legjobban ellenáll. Az új Tunggram —D— lámpának alakja igen tetszerős és kiválólag ávegesücs nélkül kerül forgalomba.

Az új Tunggram —D— lámpa minden jobb szaküzletben kapható.

Ki akar szép lenni?

Szeplős leányok, májfaltes asszonyok, pattanásos férfiak szépek lesznek, ha Maria szeplő krém-et használnak. Hatásáért felelős! Fehérít Ártalmatlan, **Ára 30 L.**

Főlerakat: Császár gyógyszerár, Tg. Mures, Albina-palota, 3 tégelynél díjmentes postai székeltetés. Kapható Clujon: Rozsa-drogueria, Aradon: Wolfak és Weiss drogueria. Oradlea-Mare: Apollo drogueria

IRO

A

A Tala landó prob. Egészen sa körben kiv évszázadok hagyomány bélelészeti félig tudom frauciák és zött már reniai és jert lefordításár: talmudisták tak az arán

Talán e Ernő budap leg-lább is dekesebb ré lefordítsa. E nyezett. Az merteti az rendszerben a földmívelé nsk felsorol merteti, a h vek fogalma vényeket és tartalmazó t kozik a mid men kívül a

Molnár ról szóló tal munkáját. I sági házassá mek hátraha másik fivér sítsa az elhu ben a fejeze (sarulehuzás) mig a hagam melvényeket.

Ezután , vezető ismer ségtörésre vo eleven leírás házasság-örö „Ha ped töréssel vád veg ok!” a Nikanor kapu tisztának ny Itt a pap

Drehe leg

B

ttál meg! El-
bőjnapjait és

ittottam az ál-
szerint csakis
selekedni. En
an a peszachi

esztina!
em!
al mondá ezt
ota fővegét.
az ajtonálló-
turbánt és a
amiket Sab-
maga is hi-

folyt le, min-
kijózanodása
onította Sab-
ny, hogy köz-
ony a dolgok
nyos passzi-
fordulást. Ha
a zsidó nép
zívében, bizo-
eszközökkel
csak a maga,
idő tömegek
déséből derül
olt, aki ügye
ragaszkodott
felelő igéretet
nemedánosítá-
édült zsidók-
hirdette husz
amelyek köz-
hatatlan sze-

és kitétek
halt és nem
ot megmá-
egészen elha-
gnóban.
iben volt leg-
intették, hogy
pon hagyta el

ták Sabbatai
tak. Ma Sza-
községe áll

ATI

eg!

ritás!

az ujoncan
— izzólám-
lámpa egye-
chnizájának
nyeges javi-
l az új te-
es izzólámpa
és elosztásu,
dításoknak
raja —D—
és kizárólag
alomba.

pa minden
ható.

IRÓK ES IRÁSOK

A Talmud — magyarul

— Molnár Ernő könyvei —

A Talmud népszerűsítése mindig is egyik állandó problémája volt a zsidó kultúra törekvéseknek. Egészen sajátos talajból és különös történelmi légkörben kivirágzott irodalmi termék a Talmud, mely évszázadokon át tarházakban jött létre. Ősi szíjhagyományok, régi törvénytörvények, viták és bölcsészeti megállapítások képezik gerincét ennek a félig tudományos, félig író művészi terméknek. A franciák és angolok, főleg azonban a németek között már régóta történetek kíséreltetek a babyloniai és jeruzsálemi Talmud egész terjedelmében való lefordítására, azonban sem egyes nagykoncperióju talmudisták, sem egész tudós kollégiumok nem tudtak az arányaiban hatalmas anyaggal megbirkózni.

Talán ennek tudatában vállalkozott dr. Molnár Ernő budapesti professzor arra, hogy a Talmudot legelőbb is kivonatossan és pedig lehetőleg a legérdekesebb részeket a laikusok számára magyar nyelvre lefordítsa. E kísérlet immár négy kötetet eredményezett. Az első kötetben Kun Lajos főrabbi ismerteti az ókori zsidó irodalmat és áttekinthető rendszerben mutatja be a Talmud könyveit, kezdve a földműveléssel kapcsolatos törvények traktátusainak felsorolásával. Majd az ünnepek törvényeit ismerteti, a házassági jogot, a polgári büntetőkönyvek fogalma alá eső meszechtákat, az áldozati törvényeket és végül a rituális tisztaság szabályait tartalmazó talmudi könyveket. Ezt követően foglalják a midrás irodalommal és nem hagyja figyelmen kívül a karaiták irodalmát sem.

Molnár Ernő Jebamottal, a sógerségi házasságról szóló talmudi törvények ismertetésével vezeti be munkáját. Közli, mit ért a régi zsidó jog sógerségi házasság alatt. Amikor az egyik fiútestvér gyermek hátrahagyása nélkül hal meg, az özvegyet a másik fiú tartozik nőül venni, hogy ezzel biztosítsa az elhunyt testvér nevének fennmaradását. Ebben a fejezetben az egész traktátusból a chelica (sarulehuzás) ceremóniáját ismerteti a jogi részből, míg a hagadából a jó asszony dicséretéről szóló szemlényeket.

Ezután „Szóta“ traktátusából találjuk egy bevezető ismertetés után a talmudi résznek a házasságtörésre vonatkozó néhány részét. Szerző azt az eleven leírást reprodukálja, amely ránk maradt a házasságtörő asszony vallatásáról.

„Ha pedig — írja a Talmud — a házasságtöréssel vádolt nő nyakasan azt mondja: „ártatlan vagyok!“ akkor a törvényszék papjai fölviszik a Nikanor kapu elé, ahol a meggyógyult belpoklosokat tisztának nyilvánítják.

Itt a pap megragadja a nő ruháit. Ha eltépőd

Dreher-Haggenmacher sörkülön-
legessége — dupla maláta

Bak-Sör

most került forgalomba

tek darabokra, eltépődtek! És addig tépdési, amíg föl nem fedi keblét és föl nem borzolja haját. Rabbi Jehuda szerint azonban, ha a nő keble szép volt, úgy a pap nem takarta föl és ha haja szép volt, nem borzolta szét. Ha egyébként fehérbe szokott öltözködni, ezuttal feketébe öltöztetik, ha ékszeresek voltak rajta: orrkarika, fülöfűgő, hajpánt és gyűrűk, eltávolítják róla, nehogy ezek szépítenék. A pap ezután egyiptomi kötelet hoz elő és a köt mellei fölött megkötözi.

Aki nézni kívánja, jöhet és nézhet. Csak cselédei nem nézhetik, mert ezek előtt gögből sem fog vallani. Am a nők csak nézzék és okuljanak a

proféta szavai szerint: „És okulni fognak mind az asszonyok és nem fognak cselekedni a ti fajtan-
ságtok szerint“.

A fogadalmakról szóló traktátusát követi az öntartózkodás szabványait ismertető rész, majd a törvénykezés rendjét taglaló szanhedrin-traktátusa. A másik három kötet felöleli hasonló rendszer szerint a Talmud többi részeinek kivonatát.

A mű folytatódni fog, a talmudi midrasok is sorra kerülnek. Az eddigi négy kötet ára darabonként 50 lej. Aranyozott papírkötésben a négy könyv ára 240 lej, egész vászonkötésben 300 lej. Előjegyzéseket elfogad az Uj Kelet könyvosztálya.

A szászok deklarációja a parlamentben

(Bucuresti-Bukarest, december 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén néhány bejelentés után Huno Otto Roth a szászok nevében deklarációt olvasott fel. A deklaráció kéri az iskolakérdések elintézését, követeli a német nyelv érvényesítésének megengedését a közigazgatásban, a közigazgatási törvény szellemében. Az agrárreformot törvénytelenül alkalmazzák, a földbirtokosokat nem kártalanították, helyzetük katasztrofális. Kifejti, hogy a pénzügyi válság súlyosan károsítja a kisebbségi gazdasági szervezeteket. Tamadja a Banca Nationalát, amely a szász bankoknak rendkívül csúszós viselkedését követeli nyújt. Az összes szász bankok csak 45 milliót kapnak, míg

egyedül az „Albina“-bank 60 milliót. (Zaj. Közbeköltés: A szász vállalatok nagy hitelt kapnak a Creditul Industrialból.)

Kéri, hogy az állam járjon el igazságosan, hogy a kisebbségek szimpátiáját megszerzhessék. Tiltakozik a külügyminiszternek a kongruáról szóló rendelete ellen. Reményét fejezi ki, hogy a kormány tekintetbe fogja venni az összes egyházak óhajait. Kéri a valuta stabilizálását és külföldi kölcsön szerzését tartja kívánatosnak, mert a válság tönkreteszti az összes nagy cégeket. A deklaráció azzal végződik, hogy a király levele a német nép lelkében és szívében viszhangra talált. A német nép a rend elemei között kíván helyet foglalni.

Meghalt Pasics

Jugoszlávia „örökös“ miniszterelnöke tegnap még kormányalakításról tárgyalt

(C. Uj-Kolozsvár, december 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A ma ideérkezett jugoszláviai lapok még a következő hangzatos címet tartalmazták politikai rovatuk élén: „Pasics élesan megtámadta Uzonovicot és magának követelte a kormányalkitást“. A mindig követelőző és mindig győzedelmeskedő balkáni politikus eme követelésének teljesülését azonban egy rég várt, de mindig késlekedő esemény akadályozta meg, olyan esemény, amely még az örökös miniszterelnökök szócímait is kontrekarrizálni szokta: a halál.

Pasics Nicola, az S. H. S. állam első és a régi Szerbia csaknem három évtizeden keresztül megalkitás nélküli miniszterelnöke, tegnap éjjel két óraker szívszétütés következtében öregséget és virradót meghalt. A „Balkán róka“ végre örök álmra huzta le szemét, amelyekkel annyi sok és véres dolgot látott, mint kevesen Európa politikusi közül. Nemcsak a békebeli Szerbiának politikáját irányította évtizedeken keresztül, hanem az új állam kialakításának hatalmas műve is az ő nevéhez fűződik. Tulajdonképpen Pasics Nikola megalkitása volt a világháború hővellen felidzésének is okozója, amely népét a leguyosabb megpróbáltatások elé állította, hogy a megpróbáltatások után végül is soha nem remélt diadal legyen az országjésza.

Pasics Nikola 1846-ban született és a mérnök pályára készült. Hajlmai azonban inkább a politikai élet felé vonzották, amelyen korán ért el nagy és tartós sikereket. 1891-ben került először a szerb kabinétt élére. A Milán király elleni merényletben való részvétele miatt kénytelen volt elhagyni hazáját és csak az Obrenovic dinasztia utolsó uránjának, Sándor királynak meggyilkolása után térhetett vissza új hazájába.

A balkán háború kitörésekor már ötödször állott a kormány élén. 1913-ban lemondott ugyan a miniszterelnöki székéről, de a király bizalma újra őt állította a kormány élére, amelynek miniszterelnöke maradt az egész háború alatt és az S. H. S. állam megalakulásáig, sőt csaknem egészen napjainkig. Tulajdonképpen az Uzonovic-kormány is az ő kezében volt s hogy jelszöveg nem ő állott a kormány élén, ez inkább betegségén, mint akaratán mulott. Kimáslott, erőskezű politikus volt, akinek még olyan erős egyéniség, mint Radics Ivan

is, kénytelen volt behódolni.

Pasics már régebbi idő óta betegeskedett, gyomorkaj kinezta, amelynek gyógyítása kedvéért a nyáron is hosszabb időt töltött Karlsbadban. A kudaról egész felkészülten érkezett vissza Belgrádba, ahol lemet kesébe vette a politikai élet irányítását.

Az olaszokban szerződés lemondásra kényszerítette az Uzonovic-kormányt, de a lemondás már azért is szűkségessé vált, mert Radics és a demokreták egyre agresszívebben követelték Pasics felfüggetését, Pasics Radicsnak az állam terhére elhözvetett panaszai miatt bíróság elé való állítását. Az öreg Pasics emiatt a radikális pártban felvetette a bizalmi kérdést és a párt szolgái meghunyászkodással savarta meg neki a bizalmat.

Igy került újra az események élére és talán e pillanatban újra ő volna a designált miniszterelnöke Jugoszláviának, ha a halál meg nem akadályozza ebben. Hirtelen halála óriási izgalmat keltett a belgrádi politikai körökben. A professzorok megállapítás szerint Pasicsot jobboldali gutaütés érte és első pillanatban senki sem számított arra, hogy halállal fog végződni. Mire barátai megérkeztek betegágyához, Pasics Nicola becsendedett.

A nemzetközi scéltröszt újra tárgyal Angliával a csatlakozásról. Párisból jelentik:

A francia-német belga alapításu nemzetközi nyersacél-szövetség, amelyhez újabban Csehszlovákia, Lengyelország és Ausztria is csatlakozni akar, ismét felvette a tárgyalásokat az angol termelőikkel, hogy lépjenek be a trösztbe. Az előzők terjesztett kvótafelosztást azonban az angol acélművek nem fogadták el, mert ők évi 10 millió tonnával nagyobb kvótát követelnek a feljárt 86 millió tonnával szemben. Ez azért különös, mert az angol acéltermelés még soha sem érte el az évi 10 millió tonnát. A ma megkezdett párisi tanácskozásokon az scéltröszt a közpaurópai keleti államok csatlakozásának kérdése mellett az angolok álláspontját is tárgyalás alá veszi. Lehetőségnek tartják, hogy Anglia csatlakozásra érdekében meg fogják változtatni az eredeti kvótafelosztást. Más verzió szerint a vaspiac az utóbbi időben annyira gyenge, hogy erről szó sem lehet, sőt az árak fentartása érdekében az egyes országok termelési kvótáját — egyelőre ugyan csak 1927 első három hónapjára — redukálni fogják.

Üveg, porcellán és lámpáruk legcsúszabb beszerzési forrása **Ausländer Lejos, Cluj**, Calea Reg. Ferdinand 67 (Szigurancával szemben.) Engros Endetail. Telefon 9.54.

Tiztagu küldöttség utazik le Erdélyből az UGIR új elnökének installációjára

A lej stabilizációját, a nacionalizálás ellenőrzésének elejtését és a vám-tarifa azonnali életbe léptetését követelik az erdélyi iparvállalatok. A nagyváradi és kolozsvári nagyiparosok gyűlése

(Cluj-Kolozsvár, december 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egyik legutóbbi számában megírta az Uj Kelet, hogy a romániai nagyiparosok szövetsége, az UGIR december 16-án Bukarestben rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a szövetség új elnökét, Basila mérnököt beiktatják. A székfoglaló ülés során Basila elnök székfoglaló programot fog adni, tekintettel az egyes ipari vidékek speciális kívánalmaira. Ezeknek a speciális kívánásoknak összeállítására az UGIR nagyváradi helyicsoportja ülést tartott Szemere Miklós vezérigazgató elnöklése alatt. A központ képviselőiben dr. Bőször menyi Sándor igazgató referálta az UGIR igazgatójának határozatait, amelyeket a gyűlés magáévá tett. A központtal egyetértésben a nagyváradi gyárpar is beiktatni kívánja Basila elnök programjába a lej stabilizálásának sürgetését, az erőszakos nacionalizálási kísérletek kivédését és a vám-tarifa azonnali alkalmazását, valamint ennek alapján a kereskedelmi szerződés tárgyalásának előkészítését.

Érdekes javaslat az építkezések előmozdítására

A nagyváradi gyűlés ezenkívül foglalkozott még a megzavarára váró gazdasági törvényjavaslatokkal, amelyek közül különösen az építkezés előmozdítására vonatkozó javaslatot tárgyalták meg részletesen. A gyűlés elvben örömmel üdvözölte ezt a kormányjavaslatot, amelytől azonban csak úgy lehet megfelelő eredményt várni, ha az építkezési alapnak megfelelő tőke fog rendelkezésre állni, amely nemcsak kényszeríti, de elő is segíti az érdekelteket, hogy építkezzenek. Nem modernnek és nem megfelelőek a törvénynek azon szakaszai, amelyek a munkáslakások építésére vonatkoznak. Ebben a tekintetben Steiner Ervin, a Carmen cipőgyár vezérigazgatója külföldi tapasztalatai alapján részletes ellenjavaslat kidolgozását vállalta, amelynek lényege az, hogy a lakásépítésben a munkaadók és munkások közösen vállalják a kötelezettségeket, még pedig olyan formában, hogy a lakások azután fokozatos törlesztés mellett a munkások tulajdonába menjenek át.

A forgalmi adó módosítása ellen

Az adótörvények tárgyalása során a nagyváradi gyárparosok különösen a törvényjavaslatnál szállottak szembe, amely az eddigi egyszerűbb forgalmi adót megugyobbított volna a termelési adóvá alakítani. A gyárparosok a termelési adóvá alakítását a külföldi versenyvel szemben, hanem emellett a pénzhiány miatt, azon hisztet elő állítják a vállalatokat, hogy — mivel termékeikért csak hónapok múlva kapják meg a pénzüket, az adó viszont az állításakor azonnal lerovandó — az adó összegét is hitelezni kénytelenek.

A kolozsvári helyicsoport ülése

A nagyváradi értekezést határozattal Bőször menyi Sándor dr. az UGIR kolozsvári választmányának ma délutáni ülésén tett jelentést. Az ülés kimondta, hogy programjában vessen a lejnek bármilyen árfolyamon való gyors stabilizálásának sürgetését, a nacionalizálás ellenőrzésének elejtését, az új vám-tarifa mielőbbi életbe léptetésével kapcsolatban pedig az UGIR követelni fogja, hogy a kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalások során az erdélyiek is képviselést kapjanak. Végül el-

Ha fáj a feje és szédül, ha teltség, belizgalmat, gyomorégést, oldal zúrást, mellszőrület és szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferencz József“ keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferencz József-víz remek természetalkotta hashajtó. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és faszertületekben.

határozta a választmányi ülés, hogy a 16-iki közgyűlésre tiztagu bizottság utazik le Bukarestbe. A bizottság tagjai: dr. Farkas Mózes vezérigazgató, az UGIR erdélyi elnöke, Da-

maut László, a Sodrnyipar Rt. vezérigazgatója, Păunescu Andronescu, az Energia Rt. vezérigazgatója, Hexner Béla mérnök, Uegăr László, a Kolozsvári Vasöntőde és Gépgyár Rt. vezérigazgatója, Szemere Miklós nagyváradi vezérigazgató, dr. Weiser Oszkár, a nagybányai Phoenix kőbányagyár vezérigazgatója, Katona Mór, a Tordai Cementgyár vezérigazgatója, László Simon, a Tordai Sörgyár vezérigazgatója, Dossila Virgil, a Banca Românească Ipari osztályának igazgatója és dr. Bőször menyi Sándor, az UGIR erdélyi igazgatója.

Bethlen kormánya újabb pozíciókat szerzett a választásokon

Budavári és Lendvai-Lehner fajtédők kibuktak

(Budapest, december 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A beérkezett jelentések szerint az országban a szavazás mindentűt a legnagyobb rendben folyt le. Kilencczvenegy körületben 38 egyhangu választás volt, négy miniszter újabb öt mandátumot kapott. Vasut két helyen, Zala-szentgyörgyön és Veszprémben, Hermann Sajó-szentgyörgyön, Peslhy Pál Győrön, Mészáros Károlinán egyhangulag megválasztották. Megválasztották Kállay Ivánt Nagykanizsán, Zsigmond Antalát Körömen, Gál Gazdát Lengyelkötven, Sallagyi Lászlót Berettyóújfaluban. Az ellenzéki vezetők ma küzdenek a mandátumokért, de eddig csak két helyen. Ezerben Klebelsberg Károly győzött Budavári László fajtédővel szemben.

Vasut miniszter Lendvai-Lehner fajtédővel szemben. Dombóváron Éri Marton-ral nagy többsége Pallavicini ögróffal szemben, Kiskomáromban Gyömöréy György hivatalos jelölt vezetőit Drózdival szemben. Kaposváron Ugron Gábor. vezet Remy Karollyal szemben. Békéscsabán Bud miniszter, Hatvanban Salnyel Mária Jenő egy gépárti Bida-házi fajtédővel szemben, aki most a második posztján buktat ki. Dövecserben Sándi Állam-ttkár Ruppert Rozsával szemben, Tokajban Mailott báró László Miklós uságróval szemben került ki győztesen. Orosházán Nagy Vince vezet Csizmadia András egyszékes pártival szemben.

Anglia szerint az albán-olasz szerződés nincs ellenében a Népszövetség szabályaival

Brandt követeli, hogy Franciaország és Jugoszlávia kötött olaszellenes egyezmény jót lére. Mussolini ellen forszírozza a német-olasz barátságt szerződést

(Paris, december 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A világhírű közönyében még mindig az olasz-albán szerződéssel felleget legelnek állanak. A Hava-ügyek székén a jelenlegi állapot az a hirt közli, hogy az albán kamara nagy lelkesedés és Mussolini éltetés mellett az olasz-albán szerződést véglegesen ratifikálta.

az albán-olasz szerződés ügyében az, hogy a szerződés minden pontja megfelel a Népszövetség alapsabályainak és így aggodalomra semmi ok nincs miatta. A külügyminiszteriumban remélték, hogy a tiranai szerződést rövidesen a balkán-államok locarnói szerződés követi.

Ezzel kapcsolatban a Hava-ügyek székén megfogalja a „Giornale d'Italia“ azon állítását, mely szerint Franciaország és Jugoszlávia között meggyezés jött volna létre, továbbá, hogy Franciaország fegyvereket és lőszert szállít Jugoszláviának, végül hogy az albán szerződés elleni jugoszláviai akció Franciaország ösztönzésére vezethető vissza.

Az olasz-albán szerződés szenzációja után újabb szenzációszámba megy a „Petit Parisien“ azon értesülése, mely szerint Mussolini meghívta Stresemann látogassa meg Rómában, hogy ott aláírják az olasz-német barátsági egyezményt. Stresemann a meghívást halaszt-hatatlan teendői miatt elhárította, mire Mussolini javasolta, lassasszák el az aláírást akkorra, amikor majd Olaszországba jöhet a német külügyminiszter. Stresemann azonban arra kérte Mussolinit, ne kössék személyes látogatáshoz az egyezmény aláírását, mert nem akar tulajdos-jos jelentőséget annak tulajdonítani.

London, december 10. Jól értesült politikai körökben úgy tudják, hogy Anglia álláspontja

KRIEGER-fele
REPARATOR
köszvény, csusz, hűlés ellen, minden gyógy-szeretáiban kapható.
Ára 65 lei

Wirth, Stölzhammer, Hoffmann, Produktiv Ge-nossenschaft, Lauerberger & Gloss, Parttardt Luner
zongoragyárak képviselete
Gyári árak. Telefon 4-94
Sternberg J., - Oradea.

„A modern szépségapólas“
rendkívül érdekesen az arc-bőrkezelést és testkultuszt tárgyalja. A brosurá 20 lej vagy bélyeg előzetes beküldése ellenében „Farmax“ Brasov (Brassó) postafiók 53. — szerezhető be.

Olesó tűzifa
ölenkint 1300 lej — Kapható
Fischer fetelepen
Plata Gării No 2.
(Az állomás-al szemben.)
Telefon 1300 sz.

Szombhaton, december hó 11-én
B. Karpin
kiváló berlini hitszónok a Poale Cedek imaházában
szónoklatot tart
a délelőtti istentiszteleten.
Olesóbban él tiz százalékkal, ha az UJ KELET szelvényét vásárol

Hecht-kalapüzem gyárt, fest, tisztít, formál női és férfi kalapokat Str. Universitatii (Egyetem-u.) 3. Fiókja: Des Str. N. Jorga 1.

Szombhat
Kérjen
Sin
Az Uj Kelet
Székfoglaló
Választás
Az Uj Kelet
megj
— A
miniszter
előtt a
Ötletege
Hómérsék
kifejező,
mann, D.
Miron Ch
ban folya
gyógyulás
Tor
nagy
— Ro
ják a ne
pól jelen
miat a me
bankok k
részletes
átutalás,
f-llendülé
Ez a meg
bankok ne
s valuták
főválni a
kal is.
— Bar
Zsigmond
szól újsg
Móricz Zs
regényírón
író- és új
sai és szü
est mindv
Több poh
zól a lesh
Móricz Zs
lassolt a
hogy Beth
nyozni, a
időkben le
Erdélyben
ez a fény
és egyetér
szedet a r
— Oro
gazdasági
A népszöv
nemzetköz
a tagállam
ságot, Eg

2 biztosít a gyógyuláshoz, csusz, rheuma és kőszvény ellen

Pöstyén-fürdő

Téli fürdő kura Természetes, 70° C hőmérsékletű kátrányos vizű források. Ide is téli kúrhely a Thermania Palace az összes fürdővel összekötve. Mérsékelt árak.

Házi iszapkura Pl. Q. iszapkocka és használatra kész Gamma kompressz az összes gyógyszerárakban kapható

Kérjen prospektust a főlerakattól: **Mr. I. L. Singer**, Timisoara II., Str. Tege 3.

HIREK

Uj Kelet az egyetemese erdelyi es banyagi szociologia napilapja.

Szerkesztők: Giszalay János és dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő dr. Marton Ernő.

Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai napról

Szombat
Szidra: Vajdaság
1926. december 11.

A király egészségi állapota. Az udvari miniszter az uralkodó egészségi állapotáról ma délelőtt a következő hivatalos bullettint adta ki: Ötletege a király az éjszakát igen jól töltötte. Hőmérséklet 36,4, vérnyomás 60. Taplalkésvétel kielégítő, általános állapot is jó. Alsóruva: Hartmann, Djuvare, Garita, Romulo, Memuco. Miron Christea airdelt, hogy a templomokban folytassák az imádkozásokat a király felgyógyulásáért.

Toreador és a feleségem
nagy écekes táncos bluet.

Romániát és Jugoszláviát is bevonják a nemzetközi zsiroforgalomba. Berlinből jelentik: A német birodalmi bank, valamint a magyar, osztrák és a csehszlovák jegybancok között létrejött átutalási egyezmény részletes intézkedései még nem ismeretesek. Az átutalás, tekintettel a nemzetközi zsiroforgalom fellendülésére, jóval olcsóbb, mint eddig volt. Ez a meggyőzés az első lépést jelenti a jegybancok nemzetközi kezeltijéhez, amely később, a valuták stabilizálásával, bizonyára ki fog bővülni a román és jugoszláv nemzeti bankokkal is.

Bankett az Ujságíróklubban Móríc Zsigmond tiszteletére. A kolozsvári kisebb-ugyaz ujságíróklubban tegnap este bankett volt Móríc Zsigmondnak, a legcsnyobb élő magyar regényírónak tiszteletére, amelyen a kolozsvári író- és ujságíróvilág, a szellemi élet notabilitásai és számos más előkelőség vett részt. Az este mindvégig emelkedett hangulatban telt el. Több pohárköszöntő hangzott el, amelyek közül a lehatározottabb a Szentgyörgyi Istváné volt. Móríc Zsigmond néhány emelkedett szóval válaszolt a pohárköszöntőre és hangsúlyozta, hogy Bethlen Gábor törvényt jött tanulmányozni, ahinek meg szelleme a legzárabb időkben is tudott rendet, jöletet teremteni Erdélyben. Kívánja, hogy Erdély újra érje el ezt a fénykört, az itt élő népek boldogságára és egyetértésben való együttműködésére. A beszédet a résztvevők viharosan megőjezezték.

Oroszországot is meghívják a világ-gazdasági konferenciára. Genéből jelentik: A népszövetségi tanács elhatározta, hogy a nemzetközi gazdasági konferenciára meghívja a tagállamokon kívül Oroszországot, Törökországot, Egyiptomot és Etiópiát is.

Tejes rendben folyt le a diákmozgalom negyedik évfordulójának emlék-ünnepe. Az eddig befutott jelentések szerint a diákmozgalom negyedik évfordulójának megünneplése szűttal általában rendezés nélkül, nyugodtabb atmoszférában folyt le. Bukarestből jelentik, hogy a főváros diáksága demonstrációkkal ünnepelte a mozgalom megindulásának évfordulóját. Az összes templomokban ünnepi Te Deumot celebráltak, majd a diákság csoportokba tömörülve, felvonult a főváros utcáira, hazafias dalokat énekelve. A délelőtti órákban egy diákküldöttség jelent meg a királyi palotában és a diákság jókívánságait tolmácsolta az uralkodónak. Kolozsváron ma délelőtt 10 órakor a két román templomban ünnepi Te Deum volt. Utána a diákság a Nemzeti Színház elé vonult és az antiszemita program mellett tüntetett. A színháztól a Csiba Victorlein keresztül a főterre vonultak és a farkasszobor előtt gyűltek össze. Itt Noveanu, a Patru Mator diakkör elnöke, valamint az egyes fakultások képviselői tartottak gyűjtőhangu beszédeket, végül felolvasták az uralkodónak, Cucca professornak és a curista képviselőknek küldött üdvözlő táviratokat. Az ünnepély után a diákság csendben szétoszlott. Nagyváradról jelentik, hogy ma délelőtt ünnepélyes keretek között ünnepelték meg a mozgalom negyedik évfordulóját. Délelőtt Te Deum volt, utána a jogakadémia elé vonultak, hogy felszenteljék az akadémia új zászlóját. Délután a nagyváradi diákság zenés felvonulást rendezett a város utcáira.

A Papp-testvérek hegedű-hangversenye. Valóságos művészi eseménynek számított a hangverseny, amit a kolozsvári Opera színházban adtak elő. A műsorban este a Papp testvérek, Virgil és Miklós, az egyik alig kilenc esztendő, a másik tíz évvel idősebb és mindkettő most lépett először nyilvánosság elé. Műsorukat egy Krommer durrall nyitották meg és nyomban megállapítható volt, hogy mindketten a hangszernek avatott kezelői. A műsor tovább folytatódott a fiatalabb Virgil Bachsonátját játszotta megőbbentő átérzéssel és a mű szelleméhez való tökéletes hozzáféréssel. Már ebből a játékából is látszott, hogy nem egy divatos csodagyermekkel állunk szembe, hanem valóságos öntehetségű és skiről érdemes lenne egész tanulmányokat írni. A műsorhoz Viotti koncerti könyved és intuitív eljátszása után tomboló tapsvihart aratott. Miklós a Wieniawsky-koncertet adta elő ugyancsak intelligens értelmesen.

Játszák: Sohmalák a Palermo-barban.

mezéssel és lendülettel. A hangverseny egyben érdekes tanujelét adta annak, hogy Erdély fővárosában is igazi művészeket lehet kiképezni. Mindketten Kollár Gusztáv professzor tanítványai. Kiváló zenepedagógus négyévi itélés óta immár a Papp-testvérekkel négy, európai reitólóban is kiváló hegedűt adott a művészetnek.

Eljegyzés. Gottlieb Eszter Tg-Mures és Klia Miklós Oradea jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Házasság. Hartz Ilonka Huedin és Grossmann Ármia Blaj, f. évi december hó 19 én házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

Ügyvédi hír. Dr. Fenichel József eljű ügyvéd áthelyezte irodáját Cluj, Str. Regina Maria 34 sz. alól Piata Caza Voda No. 8. (volt Beckay tér.)

Elrendelték a gépjárművek ellenőrzését. A rendőrprefektura 27.000—1926. szám alatt rendeletet köcsátott ki, amelyben a közlekedési törvény 8. paragrafusára való hivatkozással elrendeli a prefektura általi nyilvántartott gépjárművek ellenőrzését. A rendelet kibocsátására az indította a prefekturát, hogy a városban a legutóbbi időben elszaporodott balesetek a vizsgálatok megállapításai szerint első sorban a gépjárművek elhanyagolt állapota miatt következtek be. A járművek ellenőrzése a mai nappal kezdődik és december

Három igaz szó:
„KOPROL” legjobb hashajtó

20-ig tart. A rendelet megjegyzi, hogy azokat, akik az előirt időben a jelentkezést elmulasztják, 5000-től 20 ezer lejig terjedő pénbüntetéssel sújtják.

*** Biztosítsuk életünket és vagyónkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nál. Képviselet az ország minden helységében.**

Cserey bácsi. Zajos barok és csöndes kávéházak éjszakai életének elmaradhatatlan, tipikus figurája volt az öreg Cserey Lajos: a kolozsvári kocsisberek királya. Mindenütt ismerték és mosolygó arccal fogadták, ha megtrótt kosarával oldalán, megjelent. Kérges, vörösbarna duzzadt tenyerében vidáman csörgette a bűvés számokat és pajzán mosollyal ajánlotta portékáját: Dupla vagy semmi. Tésék megpróbálni, urfi. Rendszerint akkor is játszottam dupla, vagy semmire, ha nem végytam okvetlenül Cserey bácsi olcsó csokoládéjára és nem is voltam kivácsi Fortuna szerzőjére Járszot'am, mert Cserey bácsi kabátja nagyon kopott volt és mert tudtam, hogy a szerencsepróbálkozásomból négy éves kis gyermeknek jut meleg étel. Cserey bácsi mindig vidám volt, mindig tudott egy sikamlós viccet is elmondani huzásközben. És szalatt hazagöccölt a családra és a négy gyerekre, akik éhesen tátogatták feljé szájukat. Nem sziv sen nyertem Cserey bácsitól. Pedig a végén rendszerint kiderült, hogy a csokoládé nem is olyan jó és nem is olyan értékes. Nos az utóbbi időben elűnt Kolozsvár éjszakai életéből Cserey bácsi. Jöideig nem láttam. Egy fiatalabb, erősebb ember foglalta el a helyét, aki biztosabban tudta csörgetni a párost és pirátlant. Ma délelőtt azonban a rendőrségem találkoztam vele. Őt űlt a srokban, összeroppanva, megtörve. Hát magával mi történt, Cserey bácsi. Nem felel csak lassú szemét. A rendőrségt elmondja, hogy az éjszaka egy járőr rajta fogta Cserey bácsit, amint a Horea utcában fejével próbálta felfeszíteni egy fűszerüzlet ajtaját. Azt mondja Cserey bácsi, hogy a lába fájt. Nem tudott keressni, kifogyott a kosárból a csokoládé és a gyerekek éheztek. Megint üzlet után akart nézni, de nem volt mivel kezdeni. És Cserey bácsi szerencsét próbált. Előindult betörni. Utközben biztosan mondogatta magában: Párcs, vagy pirátlan. Részlet válaszolt Cserey bácsi. (K. r.)

A szatmári Mizrachi tisztújító közgyűlése. A szatmári Mizrachi-egyesület december ötödikén tartotta tisztújító közgyűlést a tagok élénk érdeklődése mellett. Jeremiás Zsigmond lelő elnök megnyitja után Lovendel Adolf főgondnok tartotta meg beszámolóját, melyben ismertette az egylet anyagi helyzetét. Id. Reiter Mór kielégítőnek tartja a végzett munkát és köszönetét fejezi ki a vezetőségnek. Ezután Borgida Sándor teszi meg pénztárnoki jelentését s kéri a felmentvény megadását. Dr. Stern Mór felszólalásában leszögezi, hogy gazdasági tekintetben a Mizrachi a konsolidáció útjára lépett, — a nemzeti munka terén azonban bizonyos stagnálás tapasztalható. Több hozzászólás után az új tisztikar megválasztása következett. A választás eredményeköpen az új tisztikar a következő:

Törze, Hegedűs és Nagy Endre
a Palermo-barban.

képen alakult: Elnök Jeremiás Zsigmond, főgondnok Gottlieb Herman, gondnok Katz Márton, ellenőr: Popper Miksa, pénztárnok Borgida Sándor, jegyző dr. Stern Mór. Megválasztottak ezenkívül egy negyven tagu választmányt.

Estélyi és alkalmi ruhákra áttört és szines himnuszok, zécek, brilliáns és díszféslek bordúrák, plissék párisi minták után készűnek a „Műhimző Szalon”-ban Str. Memorandului (Való-u.) 15. emelet

Bármily zeneművet
becolcsóbban raktárról azonnal szállít
Révész Béla, zenei művészeti tanács
Márosvásárhely. Kérjen árjegyzéket.

Gyomroddal hogy rendben legyél
Koprol-csokoládét szedjél.

3 kell a kis babának: hintőpor, krém, szappan, de Höfer-féle legyen

százezerrel, ha
UJ KELET
lányjéret vásárol
alapokat
N. Jorga 1.

Gromen és Herbert cégnél

Calea Regele Ferdinand 13. (volt Wesselényi M.-utca)

megkezdődött a nagy karácsonyi elárusítás

ahol férfi- és gyermek télikabát- és ruhakelmék, valamint takarók és szőnyegek nagy választékban jutányos árban szerezhetők be.

Egy új ruha 10,000 lei — egy doboz

„Nobil“ csak 20 L.

Pecsetes, kifényesedett ruháját újja varázsolja. Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és kereskedésben. **Főterakat: Sz. György gyógyszerár, Brasov.**

Összegyőlheto faszőnyegek

horganyozott húzalal szőve. Cementezett helyiségek, fürdőszobák folyosók borítására. Minden méretben gyártja. **Flesch Lt. E Teodoru 3** arajánlattal szolgál.

Nickelozó tolop

orvosi műszerész.

Elvállal fémtárgyak, orvosi műszerek, dísztárgyak nickelozását, ollók, borotvák és kések, nyomdai papírvágó kések, stancnik és sakteresek speciális készítését és tükörtényezését. **Fried Jenő, Cluj, Piata Unirii No 22.**

Bauch Ernő üzletébe

az őszi szezonra gyönyörű perzsa, felim-gobelin, hevedő-kezmunkák érkeztek és mozik. **azonkívül nagy választék csipkék, combok, harisnyák és koztyúban.**

Az Uj Kelet szelvénybevaltó helyei.

Az alant felsorolt cégek az Uj Kelettel kötött megállapodás alapján kötelezettséget vállaltak arra, hogy lapunk szelvényeit teljes értékükben beváltják, oly módon, hogy a náluk vásárolt áruk összegének 10 százaléka — fu szerkereskedőknél 5 százalék — az Uj Kelet szelvényeivel fizethető. A szelvénybevaltó helyeket városok szerint naponként felváltva közöljük.

Marosvásárhelyi szelvénybevaltó helyek

Férfi, női divat
Szücs Dezső divatruháza, a legolcsóbb női- és férfi divatruhákban

Szővet
Jeremiás (Főtér 28—30 Bretter-ház), Férfi és női ruhák, kabátiszövetek, fehérneműk, vásznak, bélésárúk, harisnyák és csipkék a legolcsóbb áron

Cipő
József Emil cipőruháza Cipőkülönlegességek, hó és sárcipők állandóan nagyválasztékban

Illatszerek
Ideál Parfumerie. Kölnivizek, parfümök és kötszerek nagy raktára Dr. Erró „Rapid“ borotváló por főterakata

Lugosi szelvénybevaltó
Hegyesi Ármán — Piata Regina Maria — mindennemű ékszer, alpakka és kinaezüst dísztárgyak nagy választékban kaphatók

Szilágysomlyói szelvénybevaltó
Marmorstein Herman dominó és majong játékruhagyára

Kolozsvári szelvénybevaltó helyek

Női divat
Gólya Áruház (Regele Ferdinand 11) Női divat-cikkokban a legolcsóbb bevásárlási forrás

Heller és Molnár (Reg Ferdinand 5) Női kelme-különlegességek és divatcikkok nagy raktára

Szabó Jenő (Reg Ferdinand 5) Angol és francia öszidivat különlegességek állandó nagyválasztékban raktáron

Uri divat
Sándor Agoston Utóda (Unió-ut 2) Uridivat-különlegességek legolcsóbb bevásárlási forrása
Kalapkirály (Főtér 24) Uridivat-különlegességek minden árban. Világmarkák egyedárúsítása

Férfi ruha
Neumann M. (Főtér 14) Raglánok, férfi öltönyök és gyermekruhák nagyruháza

Katz és Mendel (Főtér 10) Mindenfajta divatos öltönyök, őszi és téli kabátok állandóan raktáron

Cipő
Farkas Ignác (Renner Palota). E cégnél kaphatja a legjobb cipőket.

Szővöttáru, harisnya
Helios (Főtér 7) Kötött kabátok, mellények, puloverek, harisnyák, keztük áruháza (Szabott árak)

Sípos Jenő (Reg Ferdinand 8) Harisnyát rövidárut és női kézimunkát a legolcsóbban árúsít

Illatszerek
Rózsa-Royal drogeria (Főtér 26). Illatszerek, vegyszerek, gyógyszerek, gyógyárúk és betegápolási cikkek legolcsóbb beszerzési forrása, nagyban és kicsinyben.

D'or illatszertár (Főtér 6). Legfinomabb parfümök, börridkítő a legolcsóbb napiáron vásárolhatók

Diana illatszertár (Posta mellett) Kölni vizek, illatszerek és díszműárúk különleges áruháza

Bazár
Párisi Áruház (Reg Ferdinand 12) Férfi és női divat cikkek, játékarúk, gyermekkoscsik, bördíszműárúk és cipőkülönlegességek nagyraktára

Üveg
Fischer üvegüzlet (Reg Ferdinand 6) Ebédlőkészletek, teás és kávécsészék, üvegekészletek, lámpaárúk és konyhafelszerelések nagyraktára Képkerekezés

Ansänder Rudolf (Uránia-palota mellett) Vizes, boros és étkezőkészletek, uborka és befőttes üveges Épületüvegezés és képkerekezés

Ékszer, óra
Fenyő és Braunfeld, kir. udv szállító (Főtér 15) Elsőrendű ékszerek, precíz órák és dísztárgyak legolcsóbb beszerzési forrása

Dunky és Beer (Főtér 29) Mindennemű ékszer- és órákülönlegességek nagy választékban állandóan raktáron

Könyv, papír
Safurth [Piata Mihai Viteazul 39] Zsidó könyvkereskedés. Iskolaszerek és irodai felszerelések legolcsóbb bevásárlási forrása

Fűszer, csemege, cukorka (5%)
Spéter Mózes (Széchenyi-tér 12) Mindenfajta fűszer és gyarmatárúk legolcsóbb beszerzési forrása
„Maximilian“ (Unió-u 26) Fűszer, csemege, gyarmat és italárúk a legolcsóbb napiáron

Színházi cukorkákat a „Tell“ Bonboneriában vásároljunk, Str. Memorandului (Unió-ut) 12.

Fendrich Adolf fűszer, gyarmat és csemegeárúk nagy raktára Str. Motilor (Monostori-ut) 36 Mentőállomással szemben

Beer Lipót [Reg. Ferd. 65.] fűszer és gyarmatárú kereskedése

A közkedveltségnek örvendő

„Ursus-Extra“

világos sörkülönlegesség ismét kapható.

CZELL-sörfőzde Kolozsvár-Monostor

JOSIF IZRAEL szücsmester

Cluj (Kolozsvár), Calea Victoriei (volt Kossuth Lajos-utca) 2. szám.
Nagy választék mindenféle szőrméből!

Lelkiismeretes kiszolgálás garantálva.

Róth

cipőszéknél Szégy-u. 2. sz. alatt készítenek a legújabb divatu cipőkülönlegességeket.

APROHIRDETÉSEK

Helyesírói közlésnél egy szó 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Adást-szerzőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja 30% füstendő. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej

Figyelem!

Ajánlok erdélyiszerte e'ismert **שטרען ארמ. כשר** Hechscherrel elátott, olvasott és tisztán készült

libazsirt à 110 lei.

Nyers libabőr à 80 lei kéként.

Prima fűszert libabőr à 100 lei.

Friedmann Samuel — Oradea

Cusa Voda 6.

Egy teljesen új székizka bunda sürgősen eladó. Megtekinthető Szántó utcánál, Jókai-utca 2. 2186

Butorozott szobát, teljes ellátással, zongorahasználattal, 1 hetéig központban keres két zsidó urleány. Hátezer fizet. — Ajánlatok 645 telef. számhoz. 2159

Kiadó egy különbe'aratu butorozott szoba, fürdőszoba használattal a belvárosban 2 személynek, esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban.

Erősebb a legmagasabb napi áron vásárol a **Tacámul** szűrt és evőeszköztár, Cluj, Str. Jorga 11-a.

Figyelem. Perzsaszőnyegek, különböző méretben rendkívül olcsón eladók, Covoara, Str. Londrei 26. volt Hosszu utca. 2157

Eladó

822 m² telek, szoba-konyha és speiz (főbél) a Szilágyi-telepen. Ára 75 ezer lej, ebből 24 ezer teher, mely havi 1000 lej részletekben fizethető. Értekezni Cal. Victoria No 89. Házfelügyelőnél.

Hölgyek figyelmébe!

Mindennemű modern hajmunkák, tambourir választék, kizárólag elsőrendű anyag s készítésény, L'Oreal-Henné minden színben kapható. Megrendelést várjuk is eszközök. Vágott hajat kicsinyben és nagyban veszek. — **Hussa Gyula Cluj** Str. Memorandului 10

Díoblet a legmagasabb napiárban veszek. Becsky, Hosszu-utca. 2158

80 HP fűstabil, compound kondensatoros gőzgép, 50, 55, 80 HP szivógás, 45, 60 HP Dieselmotorokat kedvező fizetési feltételekkel szállít Prie rich Testvarek gépgyára, Timisoara. 2058

Keresek a belvárosban jobb szoba-konyhaslakást. Jól meg lesz fizetve. Cim a Fraternitas nyomdában, Str. Bar n L. Pop 10.

Perzsaszőnyegek-revan szükség? akkor is a következő címre: Schnhof Emilna „ORIENT“ Szővő művészeti iskola ORADEA-MARE, Str. E. isc. Cluro-gariu No 14 mely már évek óta a legtekélyesebb gyapú és selyem p-rák, svéd-francia szövet gobelinek, elsőrangú angol gyapjú és selyem fonalak, szőnyegtervek, szővőkellékek, legelőnyösebb beszerzési forrása. Vidéki rendelések utánvétellel gyorsan és pontosan eszközöztetve.

Román, angol, francia, német, magyar fordítások. Levelek (csegeknek hónapra), kérvények, periratok, tudományos, műszaki, közgazdasági, irodalmi cikkek stb. Másolatok, sokszorosítások. — Dr. **Mandel**, Str. Raftiu (v. Kötő-u.) 8. — Telefon 881.

Intelligens helyi ügynököt, azonnali belépésre keres Lloyd Express hirdetési vállalat, Cluj, Str. Radu 9.

Elsőrendű szabászmeister, jó fizetéssel kerestetik egy forgalmas városba, ki uridvart fizetést is vezetne. Nőlen előnyben. Czim: Angel Hirlapirodában, Sighetul-Marmatiei. 2154

Pászka-készítő gépgarnitúra üzemekezes ársopotban. jutányosan eladó. — Izr. hitközség, Targu-Mares. 2155

Ingyen karácsonyi ajándékhoz jut az előnyár következtében, ha most vesz LEPAGE-nál

Ifjusági képes- és meséskönyvet most mélyen leszállított áron vehet.

Vidékra postán kapja, cserélhet, nem tetszőt visszaküldhet. Elég, ha közli a gyermekek nemét, korát. Kérjen könyv-, zenemű-, gramofon árjegyzéket Lepage-tól Kolozsvár. — **Ne halassza**, mert később jön a postatorlódás, rendes árszámítás és elfogy, ami olcsó.

Pontos! Szabókellékek, belés, cerna, harisnya, vattelin, gombok
Neumann Károly
Regina Maria 10, szakúri utcában vehető
400 Yd. olasz cerna 8 L. 300 Yd. angol cerna 15 L.
50 mt. I-a gápselyem 8-50 Duplaszélés vattelin
Duplaszélés glott 110 L. 1 m. 175 L.

Női kalapok
a legegánsabb kivitelben és a talárosok a Moskovits kalap-szalomban, Cluj, Cal Regele Ferdinand No 8 (volt Wesselényi Miklós utca) Az udvarban.

GÁRD! Erdély legegánsabb fényképészeti műterme Cluj, Str. Saguna No 13. (volt Bartha Miklós-utca)

SZINHAZ MŰVÉSZET
A kolozsvári román opera heti műsora
Vasárnap: Belygo hollandi.
MAGYAR SZINHAZ
A színházi iroda közleményei.
Heti műsor

Szombat d. n. 4 kor: Szomorúságának énekes. (Marsékel helyárrakkal. Sorozat 178.)
Szom. az este 8-kor: Hunst a lány (Neményivel, Tolnay, Ihászsal. Napibérlet 31 sz. A. Sorozat 179.)
Vasárnap d. u. fel 3 kor: Drága kiosi buksi (Marsékel helyárrakkal. Neményivel, Tolnay és Ihászsal. Sorozat 180.)
Vasárnap 6 kor: Karácsonyi divatrevü. (Rendes helyárrak. Sorozat 181.)
Vasárnap háromnegyed 9-kor: Akácavirág (Bérlet-szűne. Lengyel Irén, Tolnay, Ihász föllépésével. Sorozat 182.)
Hétfőn este 8-kor: elge Lindberg, a finn esoda-énekes egyetlen föllépése. (Főlemelt helyárrakkal. Premierbérlet 32 sz. Sorozat 183.)
Kedden és a következő estéken: Cirkus-hercegnő.

Első Nagyszzebeni Cipőgyár Rt.

Első indulás Canadába 1927. febr. végén. Nyugat-Canadába való szállításra a következő nemzetiségű személyek jönnek figyelembe: 1. németek, magyarok, ukránok és szerbek, akiknek azonban a Ministeriumtól Canadába való hivandorlásuk engedélyezve van. — 2. Azon 17-45 éves földmivészek, mezőgazdasági munkások és cselédek, akik egészségesek, írni és olvasni tudnak és utiköltségük birtokában vannak. Ingyen utazás senkinek sem engedélyeztetik. Minden felvilágosítást ingyen és készségesen **Tranzit** ad a romániai vezérképviselet: **Tranzit** Bucuressti, Calea Grivitei 157. — vagy fiókja: Oradea-Mare, Boulevardul Regele Ferdinand no 4. Sürgőnycim: Tranzit

Eijovits és Weisz
Sibiu, Elisabeth-Gasse 32.
Ajánlunk elsőrendű **כשר szalami és füstölthus** árukat. Postai csomagolás naponként. Szolid kiszolgálás.

Brill ez a legf... Fen óka Cluj, A... py Még ni gyar válasz ban már is kreálta egy az új magy győzelem n sem vált k tudósítások és pártja k lott. Érhet története n amelyben e lenzék né pad sorok ba Rákosi Beihlen Ist vezércikkéb tási győzelm egy publicis ezzel a fölé mutálta ma zonyította, tur csak a szatával sem szemében m rázni azt, h nagyobb tek dátumaiktól rozni, hogy terror, a kö véleményyt lott le. A Bethle föld szemébe tette, hogy ahol még él Ennek a ny idők szellem tát ez a hal kétédekők és tette. Bizonyos magát majd lyet győzelm szetülő magy s Mussolini mentjétől cs majd álszent diktatórikus fog sikertülni külföld felé. lommal volt ben, mert az kiváló politil lommal meré Bethlen-korm intézkedései Magyar Sz egész l